

PETROLPIYASASI

Oil & Energy Magazine

Venezuela: Enerjide Restorasyon mu, İstilacı Adalet mi?

"Venezuela'da Yeni
Dönem ve Petrolün
Geleceği"

Brent petrolün 5
Ocak itibarıyla
60.26\$ seviyesindeki
konumu.

**Enerji Satrancında Mat: Trump'ın Venezuela
Hamlesi ve Düşen Varil Fiyatları...**

Karakas'ta Şafak Operasyonu:

Petrol Piyasalarında
'Mutlak Çözünürlük'
Dönemi...

Maduro Sonrası Venezuela:

300 Milyar Varillik
Rezervin Yeni Sahibi
Kim Olacak?

ABD Başkanı Donald Trump, 3 Ocak 2026 tarihinde Truth Social hesabı üzerinden yaptığı açıklamada, Venezuela Devlet Başkanı Nicolás Maduro ve eşi Cilia Flores'in ABD özel kuvvetleri tarafından düzenlenen bir operasyonla yakalandığını duyurdu.

Gelişmenin detayları şu şekildedir:

- **Yakalanma Anı:** Trump'ın açıklamalarına göre, Maduro ve eşi sabaha karşı Karakas'taki başkanlık sarayında düzenlenen ve yaklaşık 30 dakika süren "Absolute Resolution" (Kesin Kararlılık) adlı bir operasyonla yakalandılar.
- **Görüntüler:** Trump, Truth Social hesabında Maduro'nun elleri kelepçeli ve gözleri bağlı bir fotoğrafını paylaşarak, onun bir ABD savaş gemisinde (USS Iwo Jima) olduğunu belirtti.
- **Yargılama Süreci:** Maduro ve eşinin New York'a götürülerek burada "narko-terörizm" ve uyuşturucu kaçakçılığı suçlamalarıyla hakim karşısına çıkarılacağı açıklandı.

Venezuela'dan Gelen Tepkiler

- **Hükümet Kanadı:** Venezuela Başkan Yardımcısı Delcy Rodríguez, olayı bir "emperyalist saldırı" olarak nitelendirdi ve uluslararası toplumu bu duruma tepki göstermeye çağırdı. Venezuela hükümeti ülkede olağanüstü hal (OHAL) ilan etti.
- **Halkın Durumu:** Karakas sokaklarında hem Maduro destekçilerinin protestolar düzenlediği hem de muhalif grupların kutlama yaptığına dair haberler gelmektedir.

ABD'nin Gelecek Planı

Trump, Mar-a-Lago'da düzenlediği basın toplantısında, Venezuela'da güvenli bir geçiş dönemi sağlanana kadar ABD'nin yönetimi geçici olarak kontrol edeceğini ifade etti.

Bu olay, 1989 yılında Panama lideri Manuel Noriega'nın yakalanmasından bu yana bir devlet başkanına yönelik en büyük askeri müdahalelerden biri olarak tarihe geçmiştir.

Trump'ın bu hamlesi, uluslararası hukukta büyük bir tartışma başlatırken Güney Amerika'daki tüm dengeleri altüst etmiş durumda. İşte olayın farklı boyutlarıyla analizi:

1. Uluslararası Hukuk ve Egemenlik Tartışması

- Trump yönetimi bu operasyonu, Maduro hakkındaki mevcut "narko-terörizm" iddianamelerine ve 15 milyon dolarlık yakalama ödülüne dayandırıyor. Ancak hukukçular iki ana kampa ayrılmış durumda:
- **ABD'nin Savunması:** Maduro'nun meşru bir lider olmadığını, bir "suç örgütü lideri" olduğunu ve bu müdahalenin bölge güvenliği için zaruri olduğunu savunuyorlar.
- **Eleştiriler:** Birleşmiş Milletler ve birçok hukukçu, bu durumu bir ülkenin egemenliğinin açık ihlali ve "yasadışı bir kaçırma" olarak nitelendiriyor. Bir devlet başkanının başka bir devlet tarafından askeri güçle derdest edilmesinin uluslararası sistemde kaosa yol açabileceği uyarısı yapılıyor.

2. Bölgedeki Yansımalar ve Jeopolitik Dengeler

- **Latin Amerika:** Kolombiya ve Arjantin gibi ülkelerden operasyona yönelik sessiz bir destek veya temkinli açıklamalar gelirken; Küba, Nikaragua ve Bolivya bu durumu "savaş sebebi" ve "darbe" olarak tanımladı.
- **Rusya ve Çin Faktörü:** Venezuela'da ciddi yatırımları ve askeri iş birlikleri bulunan Rusya ve Çin, bu operasyonu sert bir dille kınadı. Özellikle Rusya, Karakas'taki askeri danışmanlarının güvenliği konusunda Washington'ı uyardı.
- **Petrol Piyasası:** Dünyanın en büyük kanıtlanmış petrol rezervlerine sahip ülkesindeki bu belirsizlik, küresel petrol fiyatlarında ani bir dalgalanmaya neden oldu.

3. Venezuela'da "Geçiş Dönemi" Senaryoları

Trump, Venezuela'da kontrolün sağlanması için şu adımların atılacağını işaret etti:

- **Geçici Konsey:** ABD destekli bir sivil-asker konseyinin kurulması.
- **Yeni Seçimler:** "Özgür ve şeffaf" bir seçim süreci için takvim belirlenmesi.
- **Ekonomik Müdahale:** Venezuela'nın dondurulan varlıklarının yeni yönetime devredilmesi ve hiperenflasyonla mücadele için bir ekonomik paket açıklanması bekleniyor.

3. Venezuela'da "Geçiş Dönemi" Senaryoları

Şu an için en büyük risk, Venezuela ordusunun (FANB) nasıl tepki vereceği. Ordu içindeki Maduro'ya sadık generallerin bir iç savaşı tetikleme ihtimali veya yerel milis grupların (collectivos) ABD birliklerine karşı gerilla savaşı başlatma riski bulunuyor.

Olayın petrol ve enerji piyasası üzerindeki etkileri oldukça kritik ve derinlemesine bir değişim vaat ediyor. Trump'ın "Venezuela'yı biz yöneteceğiz ve Amerikan petrol şirketlerini oraya göndereceğiz" yönündeki açıklamaları, piyasalarda hem kısa vadeli belirsizliklere hem de uzun vadeli büyük beklentilere yol açmış durumda.

İşte petrol cephesinden olayın görünümü:

1. Fiyatlarda İlk Tepki ve Beklentiler

- **Kısa Vadeli Artış Riski:** Operasyon haberiyle birlikte, arz güvenliği endişesiyle Brent petrolün varil fiyatının kısa vadede 62-65 dolar seviyelerine çıkması bekleniyor.
- **Abluka Etkisi:** Trump, Aralık 2025'ten bu yana Venezuela'ya yönelik tam bir petrol ablukası uyguluyordu. Bu durum zaten üretimin yaklaşık %25 oranında düşmesine neden olmuştu. Yakalama operasyonu sonrası bu ablukanın devam edeceği ancak yönetimin "dost ellere" geçmesiyle gevşetileceği öngörülüyor.

2. Trump'ın Stratejisi: "Petrolümüzü Geri Alıyoruz"

Trump, yaptığı basın açıklamasında ve sosyal medya paylaşımlarında çok net bir dil kullandı:

- **Doğrudan Müdahale:** "Onlar bizim petrol haklarımızı elimizden almıştı, şimdi geri alıyoruz" diyerek, Venezuela'nın dev petrol rezervlerini ABD'nin kontrolünde yeniden yapılandıracağını belirtti.

- **Amerikan Devleri Sahaya İniyor:** Trump; Chevron, ExxonMobil gibi dev Amerikan şirketlerinin Venezuela'nın harap olmuş petrol altyapısını onarmak için milyarlarca dolar yatırım yapacağını ve bu şirketlerin dünyanın "en iyisi" olduğunu vurguladı.

3. Küresel Arz Dengesi Değişebilir

- **Venezuela, dünyanın en büyük kanıtlanmış petrol rezervlerine (yaklaşık 300 milyar varil) sahip.** Uzmanların analizleri şöyle:
- **Üretim Kapasitesi:** Şu anki düşük üretim (günlük 600-700 bin varil civarı), Amerikan yatırımlarıyla 1-2 yıl içinde 2 milyon varile kadar çıkabilir. Bu, küresel piyasada fiyatları uzun vadede aşağı çekebilecek devasa bir arz artışı anlamına geliyor.
- **Rafineri Uyumu:** ABD'nin Körfez bölgesindeki rafinerileri, Venezuela'nın çıkardığı "ağır ham petrolü" işlemek üzere tasarlandığından, bu operasyon ABD içindeki akaryakıt fiyatlarını düşürme potansiyeline sahip.

4. Çin ve Hindistan Faktörü

Bu operasyon sadece ABD'yi değil, Venezuela'nın en büyük alıcılarını da etkiliyor:

- **Çin:** Venezuela petrolünün en büyük müşterilerinden biri olan Çin, bu hamleyi enerji güvenliğine bir tehdit olarak görüyor.
- **Hindistan:** Son dönemde Venezuela'dan petrol ithalatını %500 artıran Hindistan, tedarik zincirinin kopmasından endişeli. Trump ise "diğer ülkelere petrol satmaya devam edeceğiz, işin içinde biz olacağız" diyerek bu ülkelere güvence vermeye çalıştı.

Özetle Piyasa Görünümü

Piyasalar şu an "jeopolitik risk primi" (kısa vadeli yükseliş) ile "yeni yönetimle artacak arz" (uzun vadeli düşüş) arasında bir denge arıyor. Trump'ın Venezuela petrolünü doğrudan ABD kontrolüne alma niyetini açıkça ilan etmesi, enerji tarihinde yeni bir dönemin başlangıcı olarak görülüyor.

Bu operasyonun ardından petrol dünyasında "fırtına öncesi sessizlik" ile "büyük bir yatırım iştahı" bir arada yaşanıyor. Trump'ın Venezuela hamlesi, sadece bir hükümet değişikliği değil, küresel enerji haritasının yeniden çizilmesi anlamına geliyor.

Petrolpiyasası olarak fiyatları ve borsalar üzerindeki etkilerini şöyle analiz edebiliriz:

1. Küresel Petrol Fiyatları: "Risk Primi" vs. "Arz Bolluğu"

- **Kısa Vadeli Şok (Yükseliş):** Operasyonun hemen ardından piyasalarda bir "belirsizlik primi" oluştu. 3 Ocak 2026 itibarıyla Brent petrol fiyatları, bölgedeki olası bir iç savaş veya sevkiyat aksaması korkusuyla %2-3 civarında bir artışla 62-65 dolar bandına yerleşti.
- **Orta ve Uzun Vadeli Düşüş:** Analistler, Maduro sonrası dönemin "petrol bolluğu" getireceği konusunda hemfikir. Eğer ABD destekli yeni yönetim petrol tesislerini hızla modernize ederse, Brent petrolün 2026 genelinde 55-60 dolar seviyelerinde kalması, hatta altına inmesi bekleniyor.

2. Türkiye'ye Etkisi: Akaryakıt Fiyatları Ne Olur?

Türkiye, petrolü dolarla ithal ettiği için fiyatlar iki değişkene bağlı: Brent Petrol ve Dolar/TL kuru.

- **Pompa Fiyatları:** Küresel fiyatlardaki %3'lük kısa vadeli yükseliş, Türkiye'de motorin ve benzine küçük çaplı (yaklaşık 1-1.5 TL) bir zam baskısı yaratabilir.
- **Umut Verici Senaryo:** Orta vadede Venezuela'nın küresel piyasaya günlük ekstra 1 milyon varil petrol sürmesi, Türkiye gibi enerji ithalatçısı ülkeler için akaryakıt fiyatlarında kalıcı bir rahatlama (indirim) potansiyeli taşıyor.

3. Borsalar ve Yatırım Dünyası

Piyasalarda şu an tam bir "altına hücum" havası esiyor:

- **Enerji Hisseleri:** Wall Street'te Chevron ve ExxonMobil gibi Venezuela'da geçmişten gelen hakları olan devlerin hisseleri, Trump'ın "Amerikan şirketlerini gönderiyoruz" açıklamasıyla hızla yükseldi.

- **Gelişmekte Olan Piyasalar:** Venezuela gibi dev bir oyuncunun sisteme geri dönmesi, petrol fiyatlarını düşüreceği için Türkiye gibi gelişmekte olan piyasaların enflasyonla mücadelesine dolaylı pozitif katkı sağlayabilir.
- **Rusya ve Kazakistan:** Bu ülkeler için Venezuela petrolünün piyasaya girmesi "rekabetin artması" demek. Bu da Rus petrolüne (Urals) olan talebi baskılayarak Rusya ekonomisi üzerinde ek bir zorluk yaratabilir.

4. Kritik Eşik: "Ağır Ham Petrol"

- Venezuela petrolü "ağır" bir petroldür ve işlenmesi zordur. Trump yönetiminin bu petrolü doğrudan ABD'deki gelişmiş rafinerilere (Körfez kıyısı) yönlendirmesi bekleniyor. Bu durum:
- ABD'nin dışa bağımlılığını tamamen bitirebilir.
- Küresel piyasada "hafif tatlı petrol" (Brent) ile "ağır petrol" arasındaki fiyat makasını daraltabilir.

Özetle: Şu an piyasalar operasyonun askeri sonuçlarını izliyor. Eğer geçiş dönemi kansız ve hızlı olursa, petrol fiyatlarında tarihi bir düşüş trendi başlayabilir.

Trump'ın bu hamlesi, sadece siyasi bir operasyon değil, aynı zamanda küresel petrol piyasasını kökten sarsacak bir "ekonomik fetih" girişimi olarak görülüyor. Trump'ın "Venezuela petrolünü bizzat yöneteceğiz" çıkışı, enerji dünyasında yeni bir dönemin kapılarını araladı.

Petrol şirketleri ve OPEC cephesinden son gelişmeler şu şekilde:

1. Amerikan Devleri Sahaya İniyor: Exxon ve Chevron

Trump, operasyon sonrası yaptığı açıklamalarda (Fox News ve Truth Social), "Dünyanın en büyük petrol şirketlerine sahibiz ve Venezuela'da çok aktif olacağız," diyerek açık bir sinyal verdi.

- **Modernizasyon Hamlesi:** Venezuela'nın altyapısı yıllardır bakımsız kaldığı için üretim kapasitesi günlük 3 milyon varilden 700-900 bin varillere düşmüştü. Trump yönetimi, yaptırımları kaldırıp Amerikan şirketlerine (Chevron, ExxonMobil vb.) tam yetki vererek üretimi 1-2 yıl içinde tekrar 2-3 milyon varil seviyelerine çekmeyi planlıyor.
- **Sözleşmelerin Yenilenmesi:** Eski Maduro yönetimiyle yapılan tüm petrol anlaşmalarının "yasadışı" ilan edilerek Amerikan şirketleri lehine yeniden düzenlenmesi bekleniyor.

2. OPEC ve OPEC+ Toplantısı: Büyük Panik

OPEC+ ülkeleri (başta Rusya ve Suudi Arabistan), bu pazar günü (Bugün veya yarın) acil bir toplantı gerçekleştirecek.

- **Arz Korkusu:** Venezuela'nın devasa rezervlerinin ABD kontrolünde piyasaya aniden akması, OPEC'in fiyatları yüksek tutma stratejisini (üretim kısıntısı) tamamen çökertebilir.
- **Üyelik Durumu:** Venezuela bir OPEC üyesi. Eğer ülke yönetimi fiilen ABD kontrolüne geçerse, Venezuela'nın OPEC içindeki konumu ve üretim kotalarına uyup uymayacağı büyük bir soru işareti.

3. Çin ve Rusya'nın Enerji Kaybı

Venezuela petrolünün en büyük müşterisi olan Çin, bu durumdan en çok zarar görecektir:

- **Çin'in Kesilen Hattı:** Venezuela'nın ihraç ettiği petrolün yaklaşık %75-80'i Çin'e gidiyordu. Trump'ın petrolü "kendi kontrolüne" alması, Pekin'in enerji güvenliğine vurulmuş en büyük darbelerden biri olarak kabul ediliyor.
- **Borç-Petrol Takası:** Rusya ve Çin'in Venezuela'ya verdiği milyarlarca dolarlık krediler "petrol karşılığı" geri ödeniyordu. Trump'ın bu borçları tanımama ihtimali, bu iki ülke için devasa bir finansal kayıp demek.

4. Piyasada "Bolluk" Beklentisi

Analistler, bu operasyonun uzun vadeli etkisini "Arz Devrimi" olarak adlandırıyor:

- Eğer geçiş süreci başarılı olursa, küresel piyasalara her gün fazladan 1.5 - 2 milyon varil petrol girebilir.
- Bu durum, 2026 yılı sonunda petrol fiyatlarının 50 doların altına inmesine bile neden olabilir. Bu da dünya genelinde enflasyonun düşmesi için büyük bir itici güç olacaktır.

Sonuç olarak: Trump, Venezuela'yı sadece bir uyuşturucu zanlısını yakalamak için değil, ABD'nin enerji bağımsızlığını perçinlemek ve küresel petrol fiyatlarını kendi istediği seviyeye çekmek için "jeopolitik bir koçbaşı" olarak kullanıyor.

3 Ocak 2026 tarihinde başlayan ve "Mutlak Kararlılık Operasyonu" (Operation Absolute Resolution) olarak adlandırılan askeri müdahalenin ardından Venezuela ve küresel piyasalarda durum oldukça kritiktir. 5 Ocak 2026 itibarıyla son gelişmeler şu şekildedir:

1. Karakas Sokakları ve Askeri Durum

Başkent Karakas'ta durum "gergin bir bekleyiş" ve "kaos" arasında gidip gelmektedir:

- **Askeri Hareketlilik:** ABD hava saldırılarıyla Venezuela'nın hava savunma sistemlerini, radar tesislerini ve stratejik radyo kulelerini imha etti. Bu sayede Delta Force komandolarını taşıyan helikopterlerin güvenli bir şekilde Miraflores Sarayı'na inmesi sağlandı.
- **Sokaklardaki Görünüm:** Karakas sokakları büyük ölçüde boşalmış durumda. Miraflores Sarayı çevresinde sadece silahlı personelin bulunduğu kontrol noktaları var. Şehirde yer yer elektrik kesintileri yaşanıyor.
- **Halkın Tepkisi:** Toplum ikiye bölünmüş durumda. Muhalif gruplar (özellikle Maria Corina Machado destekçileri) bazı meydanlarda kutlamalar yaparken, Maduro'ya sadık olanlar ve belirsizlikten korkan vatandaşlar gıda ve yakıt stoklamak için kapalı istasyonların önünde bekliyor.
- **Çatışma Riski:** Venezuela hükümeti "ulusal seferberlik" ilan etti. Ordu içindeki bazı birimlerin ABD müdahalesine direnip direnmeyeceği veya gerilla savaşı başlatıp başlatmayacağı şu anki en büyük güvenlik riski.

2. Türkiye'nin Enerji Faturasına Etkisi

Venezuela'daki bu köklü değişim, Türkiye için hem kısa vadeli riskler hem de uzun vadeli fırsatlar barındırıyor:

- **Kısa Vadede Zam Baskısı:** Operasyon sonrası petrol fiyatlarındaki ani dalgalanma (Brent petrolün 65 dolar sınırına dayanması), Türkiye'de akaryakıt fiyatları üzerinde 1-1.5 TL civarında bir zam baskısı oluşturmuş durumda.
- **Enerji Bakanlığı'nın Pozisyonu:** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Venezuela'nın 300 milyar varillik rezerviyle dünyanın en büyüğü olduğunu vurgulayarak, bu ülkedeki üretimin artmasının küresel piyasalar için kritik olduğunu belirtti.
- **Uzun Vadeli İndirim Potansiyeli:** Eğer ABD destekli yeni yönetim, Amerikan petrol devleriyle (Exxon, Chevron) üretimi hızla günlük 2-3 milyon varile çıkarırsa, küresel petrol fiyatlarında yaşanacak kalıcı düşüş Türkiye'nin yıllık enerji ithalat faturasını milyarlarca dolar azaltabilir.
- **Doğrudan İş Birliği:** Türkiye'nin Venezuela ile mevcut iyi ilişkileri sayesinde, yeni dönemde de petrol arama ve ticaretinde aktif bir rol oynayabileceği, bunun da enerji arz güvenliğine katkı sağlayacağı değerlendiriliyor.

3. Diplomatik Tepkiler

- **Destek:** Arjantin lideri Javier Milei, operasyonu "Yaşasın Özgürlük" sloganıyla kutlayan ilk lider oldu.
- **Kınama:** Rusya, İran ve Kolombiya (Cumhurbaşkanı Petro) saldırıyı sert dille kınayarak BM Güvenlik Konseyi'ni acil toplantıya çağırdı. Kolombiya, "Karakas'ın füzelerle bombalanmasını" bir egemenlik ihlali olarak niteledi.

Özetle: Karakas şu an bir askeri geçiş sürecinin şokunu yaşarken, küresel enerji piyasası Venezuela petrolünün "esaretten kurtulup" piyasaya akacağı günü bekliyor. Bu durumun Türkiye'deki cebe yansıması, operasyonun ne kadar hızlı sonuçlanacağına bağlı.

Bugün, dünya siyaset tarihinde eşine az rastlanır bir an yaşandı: Nicolás Maduro ve eşi Cilia Flores, New York'un Manhattan bölgesindeki Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde (SDNY) hakim karşısına çıktı.

1. İşte mahkeme salonundan ve yargı sürecinden sızan en sıcak detaylar:

mahkeme süreci bugün New York saatiyle öğle saatlerinde (TSİ 20:00 sularında) başladı.

- **Duruşma Salonu:** Maduro, mahkeme salonuna ayakları kelepçeli, elleri serbest bir şekilde ve hapisane kıyafetleriyle getirildi. İspanyolca bir tercüman aracılığıyla süreci takip etti.
- **Savunma:** Maduro, hakim karşısında "Suçsuzum, ben ülkemin hala meşru başkanıyım" diyerek hakkındaki tüm iddiaları reddetti. Eşi Cilia Flores de benzer şekilde suçlamaları kabul etmedi ve "tamamen masum" olduğunu beyan etti.
- **Kefalet Durumu:** Avukatları Barry Pollack ve Mark Donnelly, müvekkilleri için şu aşamada kefalet talebinde bulunmadı. Hakim Alvin K. Hellerstein, her iki sanığın da duruşma süresince tutuklu kalmasına karar verdi.

2. İddianamedeki Şok Suçlamalar

ABD Adalet Bakanlığı'nın sunduğu 25 sayfalık iddianamede Maduro'ya karşı dört ana suçlama yer alıyor:

- **Narko-terörizm komplosu:** Kolombiyalı FARC gerillalarıyla iş birliği yaparak ABD'ye tonlarca kokain sokmak.
- **Kokain ithalatı komplosu:** Devlet gücünü ve başkanlık uçağını uyuşturucu sevkiyatı için kullanmak.
- **Ağır silah ve patlayıcı bulundurma:** Uyuşturucu ticaretini korumak için makineli tüfek ve yıkıcı cihazlar kullanmak.
- **Cinayet ve adam kaçıрма emirleri:** Uyuşturucu ticaretine engel olan veya borcunu ödemeyen kişilere yönelik şiddet eylemleri talimatı vermek.

3. Savunma Stratejisi ve Hukuki Tartışma

Maduro'nun avukatları, müvekkillerinin "bir devlet başkanı olarak yargı dokunulmazlığı" (sovereign immunity) olduğunu savunuyor.

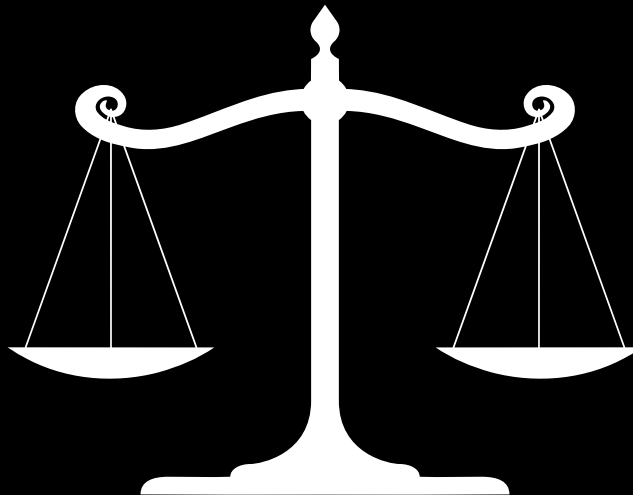
Ayrıca, askeri bir operasyonla ülkeden "kaçırılmasının" uluslararası hukuka aykırı olduğunu iddia ederek davanın düşmesi için yoğun bir dilekçe süreci başlatacaklarını belirttiler.

ABD tarafı ise Maduro'yu "meşru bir lider değil, bir kartel lideri" olarak tanımlayarak bu tezi çürütmeye çalışıyor.

4. Sonraki Adımlar ve Takvim

- **Sağlık Durumu:** Cilia Flores'in avukatı, 69 yaşındaki Flores'in operasyon sırasında kaburgalarında kırık veya ağır ezilme şüphesi olduğunu belirterek tam kapsamlı bir sağlık kontrolü talep etti.
- **Gelecek Duruşma:** Hakim, bir sonraki duruşma tarihini 17 Mart 2026 olarak belirledi. Bu süreçte savcılık makamı, binlerce sayfalık dijital delil ve gizli tanık ifadelerini savunma ile paylaşacak.

Özetle: Maduro şu an New York'ta yüksek güvenlikli bir hücrede bulunuyor ve önünde yıllar sürebilecek bir hukuk savaşı var.

Giriş: Tarihi Kırılma

3 Ocak 2026 sabahı, Trump'ın "Absolute Resolution" operasyonu ile Nicolás Maduro'yu New York'a getirmesi, sadece siyasi bir devrim değil, enerji tarihinde de yeni bir sayfa açtı. Dünyanın en büyük kanıtlanmış petrol rezervlerine sahip ülkesinde yaşanan bu "el değiştirme", piyasalarda taşları yerinden oynattı.

1. Analiz: Piyasaların İlk Tepkisi ve Fiyat Volatilitesi

Operasyonun ilk saatlerinde jeopolitik risk primiyle **65 doları** test eden Brent petrol, Trump'ın "Amerikan şirketlerini sahaya sürüyoruz" mesajıyla yönünü aşağı çevirdi. 5 Ocak itibarıyla **60 dolar** bandına çekilen fiyatlar, piyasanın "kaos"tan ziyade "yeni ve düzenli bir arz bolluğuna" odaklandığını gösteriyor.

2. Sektörel Hareket: Exxon ve Chevron'un Dönüşü

- **Üretim Kapasitesi:** Günlük 700 bin varilden 3 milyon varile çıkış takvimi.
- **Ağır Ham Petrolün Akıbeti:** ABD Körfez rafinerilerinin bu petrole olan açlığı ve lojistik avantajlar.

3. Küresel Dengeler: OPEC+ ve Türkiye Faktörü

- OPEC Kanadı: Karar mekanizmalarının bu yeni arz karşısında nasıl bir savunma hattı kuracağı (Acil toplantı notları).
- Türkiye Perspektifi: Düşen enerji maliyetlerinin cari açık üzerindeki olumlu etkisi ve Türkiye'nin bölgedeki olası arabuluculuk/ticaret rolü.

4. Sonuç: Enerji Haritası Yeniden Çiziliyor

Venezuela artık sadece bir "petrol devleti" değil, ABD'nin enerji bağımsızlığını perçinleyen stratejik bir merkez haline geliyor. 2026 yılı, varil başına 50 dolar seviyelerini göreceğimiz bir yıl mı olacak?

Dosya Konusu: Venezuela Operasyonu ve Türkiye Ekonomisi: Fırsatlar, Riskler ve Enerji Faturası

Venezuela'da 3 Ocak 2026'da başlayan askeri ve siyasi değişim, binlerce kilometre ötedeki Türkiye ekonomisi için hem bir "enerji sübvansiyonu" potansiyeli hem de yeni bir diplomatik sınav anlamı taşıyor.

1. Cari Açıkta "Petrol Tahliyesi": Milyarlarca Dolarlık Tasarruf

Türkiye, yıllık enerji ithalatına 50 ile 60 milyar dolar arasında bütçe ayıran bir ülke. Petrolpiyasası analizlerine göre:

- **Fiyat Etkisi:** Trump'ın Venezuela petrolünü piyasaya hızlıca sürme planı, Brent petrolün varil fiyatını kalıcı olarak **50-55 dolar** bandına çekerse, Türkiye'nin enerji ithalat faturası yıllık bazda **4 ila 7 milyar dolar** arasında azalabilir.
- **Enflasyonla Mücadele:** Akaryakıt fiyatlarındaki düşüş, doğrudan nakliye maliyetlerini ve dolayısıyla gıda fiyatlarını aşağı çekerek Türkiye'nin 2026 enflasyon hedeflerine ulaşmasında en büyük "dış yardım" olabilir.

2. Rafineri Uyum ve Tedarik Güvenliği

Türkiye'nin en büyük enerji oyuncularından biri olan **TÜPRAŞ**, ağır ham petrolü işleme kapasitesine sahip sofistike rafinerilere (İzmit ve İzmir) sahiptir.

- **Yeni Tedarikçi:** Maduro döneminde yaptırımlar nedeniyle sınırlı olan ticaret, yeni yönetimle birlikte yasal bir zemine oturursa; Türkiye, Rusya ve Irak'a olan bağımlılığını Venezuela'nın ağır ham petrolü ile çeşitlendirebilir.
- **Lojistik:** Coğrafi uzaklığa rağmen, artan üretim ve küresel arz bolluğu, navlun maliyetlerini karşılayacak bir fiyat avantajı yaratabilir.

3. İnşaat ve Müteahhitlik: Venezuela'nın Yeniden İnşası

Venezuela'nın harap olan enerji altyapısının onarılması sadece Amerikan şirketlerinin değil, bölgede deneyimi olan Türk şirketlerinin de radarına girebilir:

- **Altyapı Fırsatları:** Enerji santralleri, liman modernizasyonu ve konut projeleri konusunda Türk müteahhitlik sektörü, "yeni Venezuela" pazarında önemli bir aktör olma potansiyeline sahip.

4.Diplomatik Denge Siyaseti

Türkiye, Maduro dönemiyle oldukça yakın ilişkilere sahipti.

- **Arabuluculuk Rolü:** Trump'ın operasyon öncesi Maduro'ya "Türkiye'ye git" teklifini sunmuş olması, Ankara'nın Washington nezdinde hala "güvenilir bir liman" ve "geçiş kolaylaştırıcı" olarak görüldüğünü kanıtıyor.
- **Riskler:** Türkiye'nin yeni dönemde ABD destekli geçici yönetimle kuracağı ilişkinin hızı, bölgedeki ticari kazanımlarını doğrudan belirleyecektir.

Editör Notu: "Türkiye için kısa vadedeki volatilité (dalgalanma) bir risk oluşturuyor olsa da; orta vadede ucuzlayan varil fiyatları, Türk sanayicisi ve tüketicisi için 'Venezuela Baharı'nın ekonomik meyveleri anlamına gelecektir."

Analiz: Petrolpiyasası Dergisi Editör Masası Tarih: 5 Ocak 2026

ÖZEL DOSYA: VENEZUELA'DA REJİM DEĞİŞİMİ VE TÜRKİYE EKONOMİSİ
3 Ocak 2026 sabahı Karakas'ta gerçekleşen "Mutlak Kararlılık Operasyonu", küresel enerji jeopolitiğinde taşları yerinden oynatırken, binlerce kilometre ötedeki Türkiye ekonomisi için de yeni bir dönemin kapılarını aralıyor. Dünyanın en büyük kanıtlanmış petrol rezervlerine (300 milyar varil) sahip olan Venezuela'nın fiilen ABD kontrolüne geçmesi, Türkiye'nin makroekonomik dengeleri üzerinde doğrudan ve dolaylı etkilere sahip olacak.

1. Enerji İthalat Faturası ve Cari Açık Panzehiri

Türkiye, yıllık enerji ithalatına yaklaşık **50-60 milyar** dolar ayıran bir ülke. Petrolpiyasası Dergisi'nin modellemelerine göre, Venezuela petrolünün küresel sisteme tam kapasiteyle (günlük 3 milyon varil hedefi) entegre edilmesi, Brent petrol fiyatlarını kalıcı olarak **50-55 dolar** bandına çekebilir.

- **Tasarruf Öngörüsü:** Petrol fiyatlarındaki her 10 dolarlık kalıcı düşüş, Türkiye'nin cari açığında yıllık 4-5 milyar dolarlık bir iyileşme anlamına geliyor.
- **Enflasyon Çapası:** Akaryakıt maliyetlerinin düşmesi, lojistik kanalıyla gıda ve tüketim ürünlerindeki enflasyonist baskıyı kırarak Türkiye'nin 2026 dezenflasyon sürecine en büyük dış desteği sağlayacaktır.

2. TÜPRAŞ ve Ağır Ham Petrol Fırsatı

Türkiye'nin rafinaj devi TÜPRAŞ, sofistike yapısıyla Venezuela'nın "ağır ve ekşi" ham petrolünü işleme kapasitesine sahip dünyadaki sayılı tesislerden biridir.

- **Tedarik Çeşitliliği:** Yeni dönemde yaptırımların kalkmasıyla birlikte Türkiye, Rusya ve Irak'a olan bağımlılığını Venezuela petrolü ile dengeleyebilir.
- **Rafineri Marjları:** Uygun fiyatlı ağır ham petrol tedariki, yerli rafinaj sektörünün kar marjlarını ve küresel rekabet gücünü artıracaktır.

Analiz: Petrolpiyasası Dergisi Editör Masası Tarih: 5 Ocak 2026

3. Mütcahhitlik ve Altyapı: "Yeniden İnşada Türk İmzası"

Venezuela'nın yıllardır bakımsız kalan petrol tesisleri, limanları ve enerji nakil hatları devasa bir ihale sürecine gebe.

- **Sahadaki Tecrübe:** Latin Amerika ve özellikle Venezuela ile Maduro döneminde kurulan yakın ticari ilişkiler, Türk mütcahhitlik firmalarına "yeni Venezuela" pazarında bir adım önde olma şansı tanıyor.
- **Enerji Diplomasisi:** Trump yönetiminin Venezuela'yı "işletme" planında, bölgeyi tanıyan ve hızlı iş üretebilen Türk partnerlerle iş birliği yapması sektör temsilcileri tarafından güçlü bir olasılık olarak görülüyor.

4. Diplomatik Köprü: "Sığınak" İddiaları ve Arabuluculuk

Operasyon öncesi ABD'nin Maduro'ya "Türkiye'ye git" teklifini sunduğu iddiaları, Ankara'nın Washington nezdinde hala kilit bir "geçiş kolaylaştırıcı" ve "güvenli liman" olarak görüldüğünü kanıtlıyor.

Türkiye'nin hem ABD ile NATO müttefikliği hem de Venezuela ile tarihsel dostluğu, Ankara'yı yeni kurulacak yönetim ile Washington arasında stratejik bir arabulucu konumuna yükseltebilir.

Editörün Notu: Brent Fiyatlarında Ne Bekleniyor?

Küresel piyasalarda 5 Ocak itibarıyla Brent petrolün 60 dolar altına sarkması, Türkiye'de akaryakıt fiyatları üzerinde bir indirim beklentisi yarattı. Eğer Trump'ın "arz bolluğu" stratejisi başarıyla uygulanırsa, 2026'nın ikinci çeyreğinden itibaren fiyatlarda çift haneli indirimlerin konuşulacağı bir döneme girebiliriz.

ABD Başkanı Donald Trump, 3 Ocak 2026 tarihinde Truth Social hesabından yaptığı bir paylaşım, Venezuela Devlet Başkanı Nicolás Maduro ve eşi Cilia Flores'in ABD özel kuvvetleri tarafından yakalanarak ülke dışına çıkarıldığını resmen duyurdu

1. Operasyonun Detayları: "Mutlak Kararlılık" (Absolute Resolve)

- **Tarih ve Saat:** 3 Ocak 2026, yerel saatle sabaha karşı 02:00 sularında başladı.
- **İçerik:** ABD ordusu, 150'den fazla hava aracıyla Karakas ve çevresindeki stratejik noktaları bombaladı. Eş zamanlı olarak Delta Force komandoları, Maduro'nun sığınağına girerek kendisini ve eşini derdest etti.
- **Kanıt:** Trump, Truth Social hesabında Maduro'nun elleri kelepçeli, gözleri bağlı ve üzerinde gri bir spor kıyafetle USS Iwo Jima savaş gemisinde çekilmiş bir fotoğrafını paylaştı.

2. Petrol Dünyasında Yeni Dönem: "Arz Devrimi"

Dergide özellikle şu noktalara odaklanmak okuyucularınız (yatırımcılar ve sektör profesyonelleri) için çok değerli olacaktır:

- **Trump'ın Hedefi:** Trump, Mar-a-Lago'daki basın toplantısında, Venezuela'nın devasa petrol rezervlerini Amerikan şirketlerinin (Exxon, Chevron vb.) yönetimine açacaklarını ve "ülkeyi güvenli bir geçiş olana kadar ABD'nin idare edeceğini" belirtti.
- **Fiyat Hareketleri:** 5 Ocak 2026 (Bugün) itibarıyla piyasalarda "kaos" beklentisinin aksine bir sakinleme var. Brent petrol 60-61 dolar seviyelerinde işlem görüyor. Uzun vadede Venezuela'nın üretim kapasitesinin artacağı beklentisi fiyatları aşağı yönlü baskılıyor.
- **Türkiye Etkisi:** Türkiye gibi enerji ithalatçısı ülkeler için petrolün varil fiyatındaki her düşüş, cari açığın kapanması ve pompa fiyatlarının ucuzlaması anlamına geliyor. Goldman Sachs gibi dev bankalar, 2026 ortalamasının 56 dolar seviyelerinde kalabileceğini öngörüyor.

3. Türkiye İçin Stratejik Fırsatlar

- **Tedarik Çeşitliliği:** Türkiye, yaptırımların kalkmasıyla birlikte ağır ham petrol ihtiyacını doğrudan Venezuela'dan çok daha uygun maliyetlerle karşılayabilir.
- **Rafineri Avantajı:** Türkiye'deki rafinerilerin bu tür petrolü işleme kapasitesi, Akdeniz havzasında bizi stratejik bir oyuncu konumuna getirebilir.
- **Müteahhitlik:** Venezuela'nın harap olan enerji altyapısının onarımı sürecinde Türk müteahhitlik devleri için milyarlarca dolarlık yeni iş sahaları açılabilir.

ANALİZ: YENİ DÖNEMDE TÜRKİYE-VENEZUELA TİCARET PROJEKSİYONU (2026-2030)

Maduro sonrası dönemin ilk günlerinde, piyasalar sadece petrol fiyatlarına odaklanırken; Türkiye için asıl büyük resim, enerji ve altyapı odaklı ticari genişlemedir. Trump yönetiminin "enerji ve iş odaklı" Venezuela vizyonu, Türkiye'nin bölgedeki mevcut lojistik ve siyasi avantajlarıyla birleştiğinde ortaya şu projeksiyon çıkmaktadır:

1. Enerji Ticareti: "Ham Petrol Karşılığı Teknoloji ve Gıda"

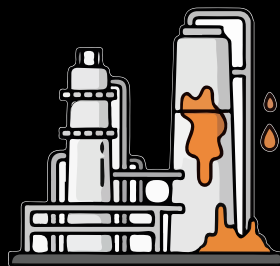
Türkiye ve Venezuela arasındaki ticaret hacmi, 2023-2024 döneminde 1 milyar dolar sınırını zorlamıştı. Yeni projeksiyonda:

- **Hacim Hedefi:** 2026 yılı sonunda karşılıklı ticaretin **3 milyar dolara**, 2028 itibarıyla ise **7 milyar dolara** çıkması bekleniyor.
- **Tedarik Kayması:** Türkiye, yaptırımların kalkmasıyla birlikte ağır ham petrol ithalatında rotayı Rusya ve Orta Doğu'dan, fiyat avantajı sunan Karakas'a çevirecektir. Bu durum, Türkiye'nin birim başına enerji maliyetini %10-15 oranında düşürebilir.

2. Altın ve Madencilik: Şeffaf Ticaret Dönemi

Maduro döneminde "Gıda Karşılığı Altın" modeliyle yürütülen ancak uluslararası baskılar nedeniyle kısıtlanan altın ticareti, yeni dönemde şeffaf ve küresel finans sistemine entegre bir yapıya bürünecektir.

- **Rafineri İş Birliği:** Venezuela altınının Türkiye'deki modern rafinerilerde işlenerek dünya piyasalarına sunulması, Türkiye'nin kıymetli madenler ticaret hacmini artıracaktır.

3. Müteahhitlik ve Altyapı: "Yeniden İnşanın Türk Aktörleri"

Venezuela'nın petrol altyapısının onarılması için gereken tahmini yatırım tutarı **150-200 milyar dolar** arasındadır.

- **Sektörel Pay:** Türk müteahhitlik sektörü; enerji nakil hatları, rafineri modernizasyonu ve toplu konut projelerinde Amerikan devleriyle (Chevron, Exxon) alt yüklenici veya ortak olarak masada yer alacaktır.
- **Lojistik s:** Karakas ve Puerto Cabello limanlarının işletilmesi veya modernizasyonu süreçlerinde Türk liman işletmecilerinin "know-how" ihracatı yapması öngörülmektedir.

4. Gıda ve Tüketim rnleri İhracatı

Venezuela'da orta sınıfın yeniden canlanması ve satın alma gücünün artmasıyla birlikte:

- Türkiye'nin **makarna, un, bakliyat ve hijyen ürünleri** ihracatında patlama yaşanması bekleniyor.
- Türk perakende zincirlerinin, Latin Amerika'daki en büyük geniřleme hamlesini Karakas merkezli bařlatması muhtemeldir.

3. Müteahhitlik ve Altyapı: "Yeniden İnşanın Türk Aktörleri"

Venezuela'nın petrol altyapısının onarılması için gereken tahmini yatırım tutarı **150-200 milyar dolar** arasındadır.

- **Sektörel Pay:** Türk müteahhitlik sektörü; enerji nakil hatları, rafineri modernizasyonu ve toplu konut projelerinde Amerikan devleriyle (Chevron, Exxon) alt yüklenici veya ortak olarak masada yer alacaktır.
- **Lojistik s:** Karakas ve Puerto Cabello limanlarının işletilmesi veya modernizasyonu süreçlerinde Türk liman işletmecilerinin "know-how" ihracatı yapması öngörülmektedir.

4. Gıda ve Tüketim rnleri İhracatı

Venezuela'da orta sınıfın yeniden canlanması ve satın alma gücünün artmasıyla birlikte:

- Türkiye'nin **makarna, un, bakliyat ve hijyen ürünleri** ihracatında patlama yaşanması bekleniyor.
- Türk perakende zincirlerinin, Latin Amerika'daki en büyük geniřleme hamlesini Karakas merkezli bařlatması muhtemeldir.

2026-2030 Ticaret Beklentisi

Sektör	2025 (Eski)	2026 (Projeksiyon)	2030 (Hedef)
Enerji İthalatı	~500 Milyon \$	1.8 Milyar\$	4.5 Milyar \$
Gıda İhracatı	~300 Milyon \$	800 Milyon\$	1.5 Milyar \$
İnşaat/Hizmet	~100 Milyon \$	400 Milyon\$	1.2 Milyar \$
TOPLAM	0.9 Milyar \$	3.0 Milyar \$	7.2 Milyar \$

New York Times: ABD Başkanı Donald Trump, aralık ayının sonunda Maduro'ya "Türkiye'ye git" dedi, bunun için bir teklif sundu.

Amerikalı ve Venezuelalı kaynaklara dayandırılan haberde iktidarı bırakması halinde yurtdışında "rahat bir yaşam" sürebileceği bir seçenek sunuldu ancak Maduro bu teklifi reddetti.

Stratejik Not: "Güvenli Liman" Ankara

Operasyon öncesi Maduro'ya sunulan "Türkiye seçeneği", Ankara'nın her iki taraf için de kabul edilebilir tek aktör olduğunu göstermiştir.

Bu diplomatik güven, ticari sözleşmelerin hızla onaylanmasında en büyük kaldıraç olacaktır.

SEKTÖR TEMSİLCİSİ GÖRÜŞÜ: "YENİ VENEZUELA ENERJİ JEOPOLİTİĞİNDE BİR 'RESTORASYON' DÖNEMİ"

Görüş Bildiren: *Enerji Piyasaları Stratejisti ve Rafineri Planlama Uzmanı*

"Karakas'taki askeri müdahale ve Maduro'nun New York'a transferi, petrol piyasalarında son on yılın en büyük 'arz şoku' beklentisini yarattı. Ancak sektör temsilcileri olarak bizler, olaya sadece bir siyasi değişim değil, devasa bir '**endüstriyel rehabilitasyon**' projesi olarak bakıyoruz.

1. Beklenti Yönetimi: "Sihirli Değnek" Yok

Piyasada ilk günlerde yaşanan 60 dolar altı fiyatlamalar, bir 'arz bolluğu' umudunu yansıtıyor. Ancak sektör içinden biri olarak şunu söylemeliyim: Venezuela'nın harap olmuş altyapısı bir gecede düzelmeyecek. Exxon ve Chevron gibi devlerin sahaya inmesiyle günlük üretimin 1 milyon varilden 2 milyon varile çıkması en iyimser senaryoda bile **18 ila 24 ay** sürecektir. Bu süre zarfında piyasadaki dalgalanma devam edecektir.

2. Türkiye İçin Stratejik Pencere: Ağır Petrol Avantajı

Türkiye'nin enerji temsilcileri için bu gelişmenin en heyecan verici yanı, rafineri uyumudur. Venezuela'nın 'ağır' petrolü, Akdeniz havzasındaki birçok basit rafineri için işlemesi zor bir üründür. Ancak Türkiye'deki tesislerin yüksek konfigürasyon yapısı (high complexity), bu petrolü işleyerek yüksek katma değerli ürünlere (dizel, jet yakıtı) dönüştürme kapasitesine sahiptir. Bu da Türkiye'yi bölgede 'Venezuela petrolünün en verimli işleyicisi' konumuna getirebilir.

3. Yatırımcıya Tavsiye: "Lojistik ve Mühendislik Hattına Odaklanın"

Yatırımcılar sadece petrolün variline bakmamalı. Yeni dönemde Venezuela'da asıl kâr, petrolü yerin altından çıkaracak olan sondaj ekipmanları, boru hatları ve liman lojistiği alanlarında olacaktır. Türk mühendislik firmaları için bu, milyar dolarlık bir ihale pastasından pay alma fırsatıdır. *Venezuela operasyonu, küresel petrol arz dengesini yeniden tanımlarken; Türkiye için sadece ucuz akaryakıt değil, aynı zamanda devasa bir 'enerji teknolojisi ve hizmet ihracatı' kapısını aralamıştır."*

"Referans Paneli"

1. OPERASYON KRONOLOJİSİ: "MUTLAK KARARLILIK" (3-5 OCAK 2026)

- **3 Ocak 02:00 (Karakas):** ABD Hava Kuvvetleri, Venezuela'nın hava savunma sistemlerini ve iletişim altyapısını felç eden "karartma" saldırısını başlattı.
- **3 Ocak 02:30:** Delta Force komandoları, istihbarat desteğiyle Maduro ve eşi Cilia Flores'i Miraflores Sarayı yakınlarındaki güvenli bölgede ele geçirdi.
- **3 Ocak 11:00 (New York):** Donald Trump, Truth Social üzerinden Maduro'nun USS Iwo Jima gemisindeki kelepçeli ilk görselini paylaştı.
- **4 Ocak:** Maduro ve Flores, New York'taki Stewart Hava Üssü'ne indirilerek Metropolitan Gözaltı Merkezi'ne (MDC) nakledildi.
- **5 Ocak (Bugün):** New York Güney Bölgesi Federal Mahkemesi'nde ilk duruşma başladı.

2. PETROLPIYASASI SÖZLÜĞÜ: ANALİZİ ANLAMAK İÇİN TEMEL KAVRAMLAR

Derğerli okurlarınız terminolojiye hakim olmanız için bu bilgileri eklememiz yararlı olacaktır:

- **Ağır ve Ekşi Ham Petrol (Heavy Sour Crude):** Venezuela'nın temel ihraç ürünü. Yüksek kükürt içeriği ve yoğunluğu nedeniyle işlenmesi zordur; ancak Türkiye'deki TÜPRAŞ gibi yüksek teknoloji rafineriler için yüksek kâr marjı sunar.
- **Narko-Terörizm İddianamesi:** ABD Adalet Bakanlığı'nın Maduro hakkında yıllar önce hazırladığı, uyuşturucu ticareti ve terör örgütlerine destek suçlamalarını içeren hukuki dayanak. Operasyonun "meşruiyeti" bu dosyaya dayandırılmaktadır.
- **Güney Mızrağı (Southern Spear):** ABD'nin Latin Amerika genelindeki uyuşturucu kartellerine yönelik başlattığı şemsiye operasyonun adı.
- **Upstream Yatırımları:** Petrolün arama ve çıkarma aşaması. Dergide bahsedilen "altyapı onarımı" aslında Venezuela'nın upstream kapasitesinin yeniden canlandırılmasıdır.

HUKUKÇU GÖRÜŞÜ: "ENERJİ TAHKİMİNDEN CEZA HUKUKUNA: VENEZUELA DOSYASI"

Görüş Bildiren: *Prof. Marc Weller, Uluslararası Hukuk Uzmanı ve Enerji Tahkim Danışmanı*

"Maduro'nun New York'ta hakim karşısına çıkarılması, hukuk tarihinde 'hukuk icrası' (law enforcement) ile 'devlet egemenliği' arasındaki çizginin en çok silikleştiği anlardan biridir. Ancak bir enerji hukukçusu olarak benim odak noktam, bu davanın enerji varlıkları üzerindeki mülkiyet haklarını nasıl etkileyeceğidir.

1. Geçmişin Tazminatı ve 'Çalınan Petrol' Tezi

Trump yönetiminin 'Venezuela geçmişte petrolümüzü çaldı' söylemi, hukuken 2007-2010 yıllarındaki kamulaştırmalara (ExxonMobil ve ConocoPhillips davaları) atıfta bulunuyor. Bu dava, sadece bir ceza davası değil; aynı zamanda dondurulmuş olan milyarlarca dolarlık Venezuela varlığının, geçmişteki bu tahkim kararlarını ödemek için bir 'tazminat havuzuna' dönüştürülmesinin önünü açabilir.

2. Dokunulmazlık Zırhı mı, Suçlu İadesi mi?

Savunma makamı muhtemelen 'Hizmet Eden Devlet Başkanı Dokunulmazlığı' (Sovereign Immunity) kartını oynayacaktır. Ancak ABD mahkemeleri, Maduro'yu 'meşru başkan' olarak tanımadığı ve iddianameyi 'narko-terörizm' gibi adi suçlar üzerine kurduğu için bu zırhın delinmesi hukuken an meselesidir. Tıpkı 1989'daki Manuel Noriega davasında olduğu gibi, 'başkan' sıfatı 'sanık' sıfatının gerisinde kalacaktır.

3. Yeni Enerji Sözleşmelerinin Meşruiyeti

Yatırımcılar için en kritik hukuki risk şudur: Mevcut askeri müdahale gölgesinde imzalanacak yeni petrol imtiyaz sözleşmeleri, ileride 'baskı altında imzalanmış' sayılarak geçersiz kılınabilir mi? Bu noktada, Birleşmiş Milletler'in veya kurulacak geçici hükümetin hukuki tanınırlığı, Chevron ve Exxon gibi devlerin oraya yatıracağı milyarlarca doların hukuki güvencesi olacaktır."

BORSA İSTANBUL ANALİZİ: ENERJİ DEVLERİNİN "VENEZUELA" SINAVI

5 Ocak 2026 itibarıyla Borsa İstanbul'da işlem gören enerji şirketleri, Trump'ın operasyonuna karşı çok yönlü bir reaksiyon gösteriyor. Piyasalar, kısa vadeli jeopolitik riskleri fiyatlarken; orta vadede "düşük hammadde maliyeti" hikayesini satın almaya başladı.

1. TÜPRAŞ (TUPRS): "Rafineri Marjlarında Venezuela Baharı"

Operasyonun duyulmasıyla birlikte TÜPRAŞ hisselerinde volatilité artsa da, analistlerin olumlu raporlarıyla toparlanma hızlı oldu.

- Neden Yükseliyor?: Venezuela'nın ağır ham petrolünün piyasaya dönmesi, TÜPRAŞ'ın hammadde maliyetlerini düşürebileceği ve "ağır-hafif petrol makasından" kâr edebileceği beklentisini doğurdu.
- Borsa Tepkisi: Haftanın ilk işlem gününde endeksin üzerinde bir performans sergileyerek yatırımcısına güven verdi.

2. THY ve Ulaştırma Sektörü: "Gizli Kazananlar"

Doğrudan enerji şirketi olmasalar da, petrol fiyatlarındaki düşüş beklentisi Türk Hava Yolları (THYAO) ve Pegasus (PGSUS) gibi devlerin hisselerine "pozitif yakıt" oldu.

- Analiz: Jet yakıtı maliyetlerinin azalacağı öngörüsü, ulaştırma endeksini (XULAS) yukarı yönlü tetikledi.

3. Enerji Dağıtım Şirketleri: "İndirim Beklentisi ve Nakit Akışı"

BOTAŞ (Halka açık olmasa da sektörel gösterge) ve perakende enerji dağıtıcıları için süreç çift taraflı:

- Küresel petrol fiyatlarındaki düşüş, bu şirketlerin işletme sermayesi ihtiyacını azaltıyor. Ancak tüketiciden gelecek "indirim" baskısı, kâr marjları üzerinde bir dengeleyici unsur olarak izleniyor.

4. BIST 100 ve Genel Piyasa Algısı

Borsa İstanbul Genel Endeksi (BIST 100), operasyonu bir "kaos haberi" yerine "yeni bir ekonomik dengelenme" olarak algıladı.

- Yatırımcı Notu: "Trump etkisinin" küresel borsalarda (özellikle Chevron ve Exxon'daki %10'luk artışlar) yarattığı rüzgar, BIST enerji endeksine (XENRY) de olumlu yansıdı.

Şirket / Endeks	İlk Tepki	Orta Vadeli Beklenti	Temel Dayanak
TÜPRAŞ	Pozitif	Güçlü Al	Ağır petrol işleme avantajı
THY / Pegasus	Pozitif	Yükseliş	Akaryakıt maliyetlerinde düşüş
Enerji Endeksi	Yatay	Pozitif	Küresel arz bolluğu sinyali
Dolar / TL	Sınırlı Artış	Stabil	Güvenli liman arayışı

YATIRIMCIYA ÖZET NOT:

"Piyasalar şu an Trump'ın 'Venezuela'yı biz yöneteceğiz' vaadini bir 'disiplinli arz artışı' olarak okuyor. Bu durum, Türkiye gibi enerji fakiri ancak işleme kapasitesi yüksek ülkelerin borsa devleri için uzun vadeli bir 'al' sinyaline dönüşebilir."

"Küresel enerji piyasası, 300 milyar varillik bir rezervin 'jeopolitik bir silahtan' 'piyasa enstrümanına' dönüşmesine hazır mı?"